

в обществе царит молчание, а практические меры предпринимаются медленно из-за отрицания. Безразличие и отрицательное отношение к судьбам ВИЧ-инфицированных является угрозой дальнейшего распространения болезни.

Таким образом, стигма и дискриминация в связи с ВИЧ/СПИДом – глобальное явление, которое встречается во всех регионах мира. Необходимо направить усилия общества на преодоление всех форм и проявлений стигмы и дискриминации, так как эта борьба является одним из компонентов борьбы со СПИДом как таковым. Для адекватной ответной деятельности необходимо достичь более глубокого понимания этих проблем, подкрепить инструменты их преодоления соответствующей системой ценностей в обществе.

Список литературы

1. Иванюшкин А.Я. Введение в биоэтику / Иванюшкин А.Я., Игнатъев В.Н., Коротких Р.В. // М.: Прогресс-Традиция, 1998. – С. 130-141.
2. Недзельский Н. Поддержка людей, живущих с ВИЧ / Недзельский Н., Морозова Е. // М.: ИНФО-Плюс, 2003. – С. 32-44.
3. Питер Эггелтот Концептуальная основа и принципы деятельности: стигма и дискриминация в связи с ВИЧ/СПИДом / Питер Эггелтот, Ричард Паркер // Объединённая программа ООН по ВИЧ/СПИДу, 2003. – С. 7-15.
4. Report of global AIDS epidemic // UNAIDS. – Geneva, 2008. – P. 160-161.

Науч. рук. - Вандышев В.Н., профессор

РЕЛІГІЯ ЯК ЗАСІБ ВІДНОВЛЕННЯ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ДО ПОСТАНОВКИ ПРОБЛЕМИ

Ведмідь Н., гр. М-91

Соціальні зміни, що відбулися в Україні за останнє десятиліття, спричинили не лише злам багатьох економічних і політичних стереотипів, але повну дестабілізацію суспільного життя. Сучасне суспільство знаходиться в тому стані, коли у своїй діяльності індивід мало орієнтується на усталені закони, традиції та норми моралі; він знаходиться в пошуку нової системи ціннісних орієнтацій, нових

знань, формування нового світогляду. Фактично суспільство вже не існує як цілісне утворення, адже діяльність його елементів є некерованою та хаотичною. Людина засумнівалася в самій собі, у правильності створених нею законів, в істинності відкритих нею знань. Вона загубила свій справжній орієнтир серед безлічі порожніх життєвих умовностей. Віднайти його можна з допомогою релігії, заснованої на глибокій вірі в загальнолюдські цінності. Однак релігія в сучасній Україні знаходиться в стані занепаду. Процес відродження релігії так чи інакше стосується кожної людини, оскільки має не лише індивідуальне, але так само й соціальне значення.

Особливого впливу християнської моралі зазнає молодь. Це позначається на її соціалізації – засвоєнні зразків поведінки, психологічних установок, цінностей, знань та навичок, які дозволяють успішно функціонувати в суспільстві. У цьому зв'язку постає два питання. Перше з них: наскільки потужним є вплив релігії на особистість сучасної молоді людини? Друге питання: яким є усвідомлення релігійних цінностей сучасною українською молоддю? Відповіді на ці питання дозволяють прогнозувати стан розвитку моральності в українському суспільстві на короткотермінову перспективу.

Формування світогляду здійснюється переважно через виховання, а результат залежить від середовища, в якому формується особистість. У радянські часи покоління виховувалися в дусі атеїзму, що наклало відбиток на сучасну молодь. Водночас для молоді людини, з дитинства знайомі з новітніми технологіями, науковими досягненнями в різних галузях знання, важко сприймати інформацію без перевірки, спираючись тільки на віру. Картина світу для людини середньовіччя була спрощеною: день – 24 години; Земля – центр Всесвіту; небо – твердь тощо. Людина, яка живе в умовах науково-технічного прогресу, заперечує подібне як безглуздя. Молодь обирає між вірою в Бога та вірою в науку, але при цьому вдається до крайнощів. Вважаємо, що такий вибір не можна вважати правильним. Науку та релігію можна й треба поєднувати. Дійсно, наука без моралі втрачає свій первинний зміст, постає проти свого винахідника.

Так, сучасна молода людина практично не керується моральними цінностями, коли обирає професію, будує та розвиває свою сім'ю: перевага залишається за користю. Проте з релігійних позицій праця не розглядається винятково як можливість отримати прибуток. У праці є насолода, сенс життя людини тощо. Тому,

розвиваючи ідеї М. Вебера, можна припустити, що релігійні цінності закладають основу міцної економіки, зменшують соціальні та особистісні прояви економічної кризи, підтримують моральне здоров'я в суспільстві. Сім'я для віруючої людини є найдорожчим надбанням, а її руйнування – тяжкою втратою. Шлюб із корисливих міркувань для віруючої людини – ледь не аномальне явище.

Отже, завдання розбудови України покладається на молодь. Уроки історії змушують молоде покоління засвоїти сумний досвід тих держав, які відкидали релігію. Саме релігія та віра є тими засобами, за допомогою яких можна відновити цілісність українського суспільства. Релігія хоч і не є панацеєю від усіх суспільних проблем, але це потужна рушійна сила для їх вирішення.

Наук. кер. – Опанасюк В. В.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ МЕТАФІЗИКИ АРИСТОТЕЛЯ

Чанцев В. А., лікар

СумДУ, медичний інститут, науковий резерв, кафедра філософії

Вчення Аристотеля про знання опирається на його онтологію й по своєму є теорія науки. Аристотель відрізняє наукове знання від мистецтва, і від досвіду, і від думки. По Аристотелю, наукове знання є знання про буття.

На відміну від знання предмет мистецтва - добуток речей за допомогою здатності, визначеності до дії. Тому сфера мистецтва - практика й виробництво; сфера ж знання - споглядання предмета, теорія, умогляд. І все-таки в науці є загальне з мистецтвом: як і мистецтво, знання здатне бути повідомлюваним за допомогою навчання. Тому мистецтво є знання в більшій мірі, чим досвід («Метафізика» I 1).

Знання відвернуті, самі по собі не можуть допомогти в конкретній ситуації. У конкретній ситуації потрібні знання одиничні і конкретні – тобто досвід. Теорія без практики мертва. Але без знання досвід перетворюється на звичку, а людина в машину-автомат. А знання, суміщені з досвідом перетворюються, в мистецтво у Аристотеля. Мистецтво дозволяє здійснитися над знаннями і над світоглядом, і це вільне ширяння (політ) дає дійсну насолоду, дійсну перевагу.

Знання відрізняється також і від простого досвіду. І для знання, і для мистецтва досвід - їхній початок або вихідна точка («Метафізика» I 1). Однак на відміну від знання предметом досвіду можуть бути тільки факти, розглянуті як одиничні. Підстава досвіду - у відчутті, у пам'яті та у